

Jaarverslag 2020

Veiligheid in liften krijgt nieuwe dimensies

Het jaar 2020 zorgde ook in de liftenwereld voor de nodige roering. Kon de keuring van liften doorgaan? Jazeker, maar het leidde tot de nodige improvisaties. En tot nieuwe ontwikkelingen zoals het tegengaan van hangende aerosolen in de lift. Het Digitale Logboek is een stuk opgeschoten, maar moeten we ons langzaam niet ook richten op cyber security?

INHOUD

SBCL-voorzitter Kees Pasmooij: Samen ertegenaan!	3
Veilige liften, houden zo!	4
<i>Keuringen</i>	4
<i>CBI's</i>	4
<i>Raad van Accreditatie</i>	4
<i>Keuringsschema</i>	4
<i>CCvDL</i>	4
De historie van SBCL	6
SBCL Overkoepelend platform	7
Rol SBCL bij liftveiligheid sinds 2016	8
Thema's 2020	9
Financiële resultaten 2020	10
Vooruitblik 2021	10
Bestuur SBCL	11
Centraal College van Deskundigen Liften (CCvDL)	12
Lijst met afkortingen	13
Colofon	14

SAMEN ERTEGENAAN!

Wat een bewogen jaar was het; een jaar met de handrem erop. Evenals in alle andere takken van sport, leerde onze branche snel om digitaal te vergaderen. We waren er gelukkig niet het ergste aan toe, maar vooral voor de uitvoerende partijen bleef het lastig. De liftkeuringen leidden tot de nodige improvisaties, maar daar is men goed uitgekomen.

Wat zeker ook gaat lukken, is het Digitale Logboek. We hadden er al veel verder mee willen zijn, maar kunnen de vertraging niet alleen in de schoenen schuiven van Covid-19. Iedereen wil werken met het Digitale Logboek; we moeten echter erkennen dat we in de pioniersfase zitten. Als het logboek eenmaal bestaat, gaat iedereen het als standaard zien. Nu, tijdens het ontwikkelen, zijn er veel mitsen en maren en dat is begrijpelijk gezien de belangen.

Hoe gaan we in het logboek om met privacy, wat is concurrentiegevoelig? Cyber security is ook een thema, stel het logboek wordt gehackt! Er zijn dus daadwerkelijk een aantal beren op de weg, maar niemand wil terug naar de beduimelde boekjes die ergens bij elke lift lagen. We leven in het digitale tijdperk en kunnen een prachtig overzichtelijk systeem opzetten, alleen heeft het extra tijd nodig. Er worden al testen uitgevoerd en ik hoop dat we er medio 2021 mee naar buiten kunnen komen.

Kwaliteit, continuïteit, zekerheid. Begrippen die alles te maken hebben met de liftveiligheid in Nederland en in het verlengde met SBCL. Corona heeft de keuringen op de liftveiligheid niet kunnen aantasten, maar leidde er wel toe dat we het begrip moeten uitbreiden, gezien de aerosolenproblematiek. Helaas zijn in 2020 ook veel fysieke bijeenkomsten niet doorgedaan, zoals het symposium. Zeker jammer, omdat is gebleken dat de diffuse, moeilijk te benaderen groep lifteigenaren steeds gecharmeerder is van een jaarlijkse uitwisseling van wetenswaardigheden op het gebied van verticaal transport. We geven zeker niet op en gaan aan de slag om eind 2021 weer een goede bijeenkomst te organiseren. Want van lifteigenaren en -beheerders tot keuringsbureaus, werkgevers en werknemers... We groeien steeds meer naar elkaar toe om uitdagingen in de liftenbranche samen aan te pakken. Daarvan plukt iedereen de vruchten!

Kees Pasmooij, voorzitter SBCL

VEILIGE LIFTEN, HOUDEN ZO!

Het gaat uitstekend met de pakweg 100.000 Nederlandse liften. Er is nauwelijks sprake van incidenten en iedereen kan er onbezorgd gebruik van maken. De gedachte ‘dat we er dan wel zijn’ is een misvatting en gevaarlijk. Veilig blijven is geen vanzelfsprekendheid, je moet er doorlopend aan blijven werken. Hier ligt een coördinerende taak voor de onafhankelijke Stichting Beheer Certificatie Liften (SBCL).

Keuringen

Volgens het Warenwet Besluit Liften is een eigenaar wettelijk verplicht om een lift regelmatig te laten keuren. De eerste keer gebeurt dit 12 maanden na de eerste ingebruikname, daarna vindt het om de 18 maanden plaats. Is alles in orde, dan volgt een certificaat van goedkeuring.

Hoewel niet wettelijk verplicht, gaan er steeds meer stemmen op om ook de installatie van de lift verplicht te laten controleren door een onafhankelijke partij.

CBI's

Alleen wettelijk erkende conformiteits-beoordelingsinstanties, oftewel CBI's, mogen liften keuren. In 2020 telt Nederland er 6 (zie kader) en gezamenlijk keuren ze dit jaar 66.535 liften.

Raad van Accreditatie

De CBI's worden beoordeeld door de Raad voor Accreditatie (RvA). Deze toetst keurinstanties zoals laboratoria, inspecties, certificatie- en verificatie-instellingen. De RvA controleert of een organisatie deskundig, onpartijdig en onafhankelijk is. Het gaat daarbij om het functioneren van de keurende organisatie, niet om wát er wordt gekeurd; de RvA heeft daarvoor niet de expertise in huis. De CBI's worden na goedkeuring van de RvA door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) erkend. De Raad blijft de CBI's periodiek controleren.

Keuringsschema

Een CBI keurt een lift aan de hand van het wettelijk verplichte keuringsschema: het Schema Liften 2018v7. Deze checklist toont wat minimaal moet worden gecontroleerd. Hier ligt een belangrijke rol voor SBCL. De stichting stelt namelijk de criteria op waartegen een lift moet worden gekeurd. Het is een branchebreed opgesteld, uniform schema. Het maakt daarom voor de klant inhoudelijk niet uit welke CBI een keuring uitvoert.

CCvDL

SBCL beheert dus het opstellen van keuringscriteria. Dit wordt vastgesteld door haar Centraal College van Deskundigen Liften (CCvDL). Hierin zitten vertegenwoordigers uit alle hoeken van de liftenbranche: de CBI's; lifteigenaren en/of -beheerders; werkgeversorganisaties (producenten); en werknemersorganisaties in de liftindustrie. De checklist wordt op deze manier branchebreed vormgegeven waarbij iedereen expertise en ervaring kan inbrengen. Het CCvDL actualiseert het keuringsschema regelmatig. Technologische ontwikkelingen stoppen immers nooit. Ook het Warenwetbesluit Liften en het Arbeidsomstandighedenbesluit die van invloed zijn op het schema, kunnen veranderen.

“Alleen al als ik enkel kijk naar de producenten, dan zitten er in het CCvDL vertegenwoordigers van zowel grote als kleine producenten, als van adviesbureaus; veel breder dus dan één enkele branchevereniging. We zijn elkaars concurrenten maar groeien steeds meer naar elkaar toe om optimaal in te haken op ontwikkelingen. Zo hebben we ons samen met de afgevaardigden van de CBI's, eigenaren en werknemers gebogen over de vraag of liftdeuren open mogen blijven staan. Daarvoor wás het helemaal geen vraag maar met corona en die aerosolen... Wat nu ook speelt: het belang van infrarood- en ventilatie-units in de liftcabine is opeens een item. Het gewicht daarvan kan de tractieverhouding verstoren dus komt de bijbehorende vraag op of na installatie directe herkeuring nodig is. Ik vind het erg prettig om binnen de CCvDL aan de andere partijen te kunnen vragen hoe zij er tegenover staan.”

Martin Hendriksen namens DLR (De Liften en Roltrappen) Adviesgroep BV bij VLR (Vereniging voor Liften en Roltrappen) en sinds 2016 bij het CCvDL.

SBCL houdt een openbaar register bij van CBI's die door het Ministerie van SZW zijn aangewezen om liften in de gebruiksfase te keuren. In 2020 waren dit:

www.aboma.nl *
www.asc.co.nl
www.chex.nl
www.liftinstituut.nl *
www.tuv.nl *
www.veturo.nl

De CBI's met een * zijn ook bevoegd om als Notified Body (NoBo) te keuren in de ontwerp- en productiefase van liften. SBCL houdt zich hiermee niet bezig.

Zijn alle inspectiepunten in orde, dan wordt de lift voorzien van een certificaat van goedkeuring.

DE HISTORIE VAN SBCL

In 1995 besloten het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie dat lidstaten hun wetgeving over liften onderling moesten harmoniseren (Richtlijn 95/16/EG d.d. 29 juni 1995).

Deze ‘Richtlijn liften’ beoogde drie dingen:

- **Geen handelsbelemmeringen meer tussen landen**
- **Zekerstellen van de veiligheid van liften en componenten daarvan**
- **Een Europees CE-keurmerk**

Bij het vertalen van deze Europese richtlijn naar Nederlandse wetgeving, vaardigde het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) op 22 augustus 1996 het ‘Besluit Liften’ uit, gericht op vaste liften in gebouwen en bouwwerken. Veiligheid en de gezondheid van gebruikers en andere betrokken personen stonden voorop. Het Besluit Liften stelde daarnaast dat sociale partners het opstellen en de uitvoering van de relevante normen en regelgeving moesten kunnen meebepalen. Aansluitend werd in 1998, op initiatief van SZW, een projectgroep samengesteld. Hierin zaten vertegenwoordigers van overheid, werkgevers, werknemers, gebruikers, certificerende instanties en de Raad voor Accreditatie. De projectgroep kwam met een Richtlijn Specifiek Accreditatieschema en een Wettelijk Specifiek Accreditatieschema (‘RISAS’ en ‘WESAS’) en met voorwaarden voor de betreffende beheersstructuur. Dit leidde op 7 maart 2002 tot de oprichting van de Stichting Beheer Certificatie Liften (SBCL), die door SZW werd aangewezen als beheerstichting.

Dat ministerie hield van oudsher toezicht op liftinstallaties. Keuringen werden sinds 1933 uitgevoerd door het Liftinstituut. Inmiddels is de markt geliberaliseerd en zijn er in Nederland zes CBI’s (ConformiteitsBeoordelingsInstanties) actief. De overheid heeft zich de afgelopen jaren steeds meer teruggetrokken als directe deelnemer. Sinds 2016 ligt de verantwoordelijkheid van de keuringen bij de CBI’s. Zij besteden het opstellen en onderhouden van de schema’s uit aan SBCL en verrichten zelf de keuringen. Zij worden zelf beoordeeld door de RvA en alle eisen zijn tegenwoordig benoemd in het Schema Liften 2018v7.

SBCL OVERKOEPELEND PLATFORM

SBCL zorgt ervoor dat de wettelijk verplichte keuringen in de gebruiksfase van liften aansluiten bij zowel wet- en regelgeving als de praktijk van alledag. Dit in opdracht van CBI's (ConformiteitsBeoordelingsInstanties) die zelf de uitvoering van de keuringen voor hun rekening nemen.

Het beheren van de schema's gebeurt onder verantwoordelijkheid van het Centraal College van Deskundigen Liften (CCvDL). Het college laat zich adviseren door werkgroepen binnen SBCL die op basis van thema's worden samengesteld. Denk aan de werkgroepen Brandweerliften, Sprinklers en Revisie schema's. Momenteel zijn ook de werkgroepen 'Digitale Logboek' en 'Telefonie in de lift' actief.

Daarnaast zorgt SBCL voor de interpretatie van de eisen uit de keuringsschema's: SI (Schema Interpretatie) of BA (Bindend Advies). Verder kan SBCL gevraagd en ongevraagd derden adviseren op het gebied van liftkeuringen: LA (Lift Advies).

Het doel van SBCL (volgens de statuten) is *het bevorderen van de liftveiligheid in Nederland, onder meer door het ontwikkelen, onderhouden en publiekelijk toegankelijk maken van de documenten binnen het stelsel van certificatie van arbeidsomstandigheden als vastgesteld door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.*

SBCL is een stichting met een bestuur en een uitvoerend secretariaat (0,3 fte). Het bestuur faciliteert de werkzaamheden van het CCvDL en haar werkgroepen. SBCL genereert inkomsten uit een opslag van 1 euro op de liftkeuringen. Deze afdracht wordt verrekend via de CBI's.

Het CCvDL is - evenals het bestuur van SBCL - samengesteld uit vertegenwoordigers van belanghebbende groeperingen:

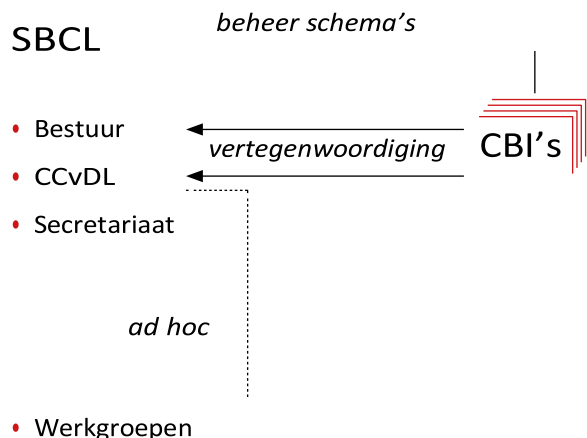
- Eigenaren/beheerders
- Keurende instellingen (CBI's)
- Werknemers in de liftindustrie (vakbonden)
- Werkgevers in de liftindustrie (producenten)

De brede samenstelling van het CCvDL en de collegiale besluitvorming waarborgen een goede belangenafweging en branchebrede aanpak.

Regelmatig worden actuele zaken aangedragen bij SBCL en vervolgens besproken in het CCvDL. Hieruit kunnen wijzigingen op het keuringschema (SI) volgen of bijvoorbeeld een advies.

ROL SBCL BIJ LIFTVEILIGHEID SINDS 2016

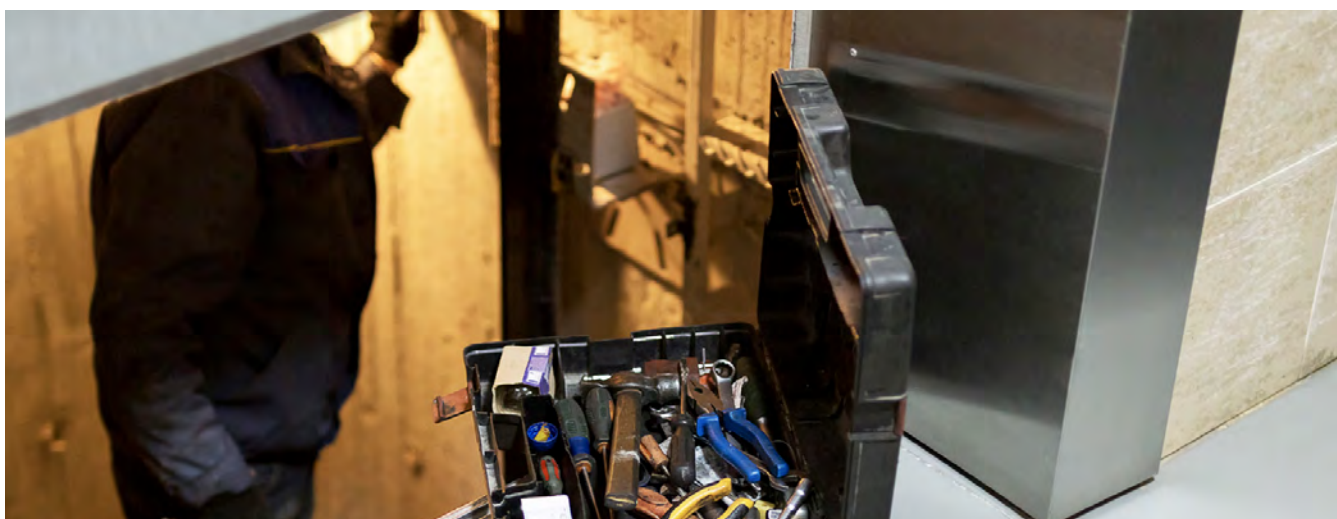
Bestuur

Het bestuur van SBCL zorgt ervoor de belangen van alle partijen zorgvuldig te bewaken en te behartigen. In het bestuur van SBCL zijn dezelfde partijen vertegenwoordigd als in het Centraal College van Deskundigen Liften (CCvDL):

- Eigenaren/beheerders
- Keurende instellingen (CBI's)
- Werknemers in de liftindustrie (vakbonden)
- Werkgevers in de liftindustrie (producenten)

Rol SBCL bij liftveiligheid sinds 2016

In beide organen zitten, op de voorzitter en secretaris na, bewust niet dezelfde personen.

“Corona had in 2020 ook bij ons de grootste impact. We hebben gelukkig wel gewoon al onze klanten kunnen bedienen. Alleen anderhalve meter afstand betekent dat monteur en inspecteur niet samen maar achter elkaar aan naar de klant rijden. Dat ze onderweg niet bijpraten en dat ook de communicatie tijdens de controle moeizamer verloopt. Tijdens de inspectie niet meer samen op het dak van de lift, maar meestal de monteur op een etage vóór de lift en de inspecteur alleen op het dak. Nederlandse klanten met liften in het buitenland vielen helemaal moeilijk te bedienen. Corona zal verdwijnen maar ik denk dat we ons moeten gaan voorbereiden op de impact van cyber security. Liften zijn steeds meer met internet verbonden en we zullen moeten bekijken welke kwetsbaarheden er kunnen optreden in hard- en software. En ja, dat zullen we moeten meenemen in het keuringsregime, bij voorlichting en opleidingen. Daarnaast is personeel een aandachtspunt. Voldoende goed technisch geschoold personeel zal de komende jaren een issue blijven. Daarom moeten we het interessante van onze branche meer dan ooit blijven uitdragen. SBCL kan zich hierin hard maken.”

Paul Roosen, Business Unit Manager Buildings TÜV Nederland, namens de CBI's sinds eind 2020 in het SBCL-bestuur

THEMA'S 2020

Digitale Logboek

Veel ogen zijn gericht op het Digitale Logboek. De gelijknamige werkgroep vertaalt het oude liftboek deels in een digitale versie die SBCL zal beheren.

Wettelijk is het verplicht dat het volgende naar voren komt:

- Hoofdkenmerken (merk, type, bouwjaar, locatie, adres)
- Technische kenmerken (elektrische schema's, onderhoudsinstructies)
- Aantekeningen keuringsinstantie
- Aantekeningen onderhoudsbedrijf
- Alle verrichtingen aan het liftsysteem aangetekend volgens EU-richtlijnen

Openstaande deuren

Onderzoek van de Universiteit van Amsterdam toont aan dat aerosolen een hele tijd kunnen rondzweven in slecht geventileerde ruimtes, dus ook in liftcabines. Openstaande deuren als de lift niet in gebruik is, dragen bij tot een betere ventilatie. Maar kan dit wel met het oog op de liftveiligheid? Ja, mits de deuren na verloop van tijd weer sluiten. In de loop der jaar hebben verschillende normen echter andere eisen gesteld aan open deuren. Omdat eisen blijven hangen aan het bouwjaar van de lift, is het daarvan afhankelijk wat wettelijk mogelijk is.

De verschillende normen schrijven op het gebied van openstaande deuren het volgende voor:

- NEN-EN 81-1 en 2 1998: Dit is niet toegestaan; de deuren moeten na enige tijd sluiten als de lift niet wordt gebruikt.
- NEN-EN 81-20 2014: Dit is toegestaan, mits de schachtdeuren niet bijdragen aan de brandveiligheid van het gebouw. Is dat wel het geval, dan moeten de deuren na enige tijd sluiten.
- NEN 1081 1971: Dit is toegestaan.

Conclusie: het is volgens de geldende normen toegestaan als deuren niet direct sluiten, nadat passagiers de lift hebben verlaten. Hoe lang de deuren openblijven, valt afhankelijk van de situatie te bepalen. Wel moeten alle overige veiligheidsvoorzieningen blijven werken en de verlichting in de liftcabine mag bij open deuren niet zijn uitgeschakeld.

FINANCIËLE RESULTATEN 2020

	2020	2019	
Tarief:	€ 1,00	€ 1,00	Het bedrag dat CBI's per keuring afdragen aan SBCL
Keuringen:	66.535	63.496	Het totaal aantal periodieke keuringen die de CBI's uitvoerden
Opbrengst:	€ 66.535	€ 63.496	De inkomsten uit afdrachten van de CBI's
Bedrijfsresultaat:	€ -8.583	€ -71.092	Nadelig saldo door hogere kosten en lagere opbrengsten.

VOORUITBLIK 2021

Per 1 mei is de nieuwe website van SBCL in de lucht. Een fris gezicht waarin naar streven medio 2021 ook het Digitale Logboek valt te zien. Een deel openbaar, een deel voor de belanghebbende.

Een symposium vond in 2020 niet plaats vanwege corona. Hoewel nog onzeker, doet SBCL er alles aan om eind 2021 het ritme van een jaarlijkse bijeenkomst een vervolg te geven. Datum en thema zijn bij het verschijnen van dit jaarverslag nog niet bekend.

BESTUUR SBCL 2020

In 2020 wordt het SBCL-bestuur gevormd door:

Voorzitter: Kees Pasmooij

Secretaris: Paul Uilenbroek

Namens CBI's:

John van Vliet

Liftinstituut

t/m 10-12-2020

Paul Roosen

TÜV Nederland

per 10-12-2020

Jeroen Lammertse

Aboma

Namens eigenaren/beheerders van liften:

Leo Lussenburg

Regieweb

Namens werkgevers in de liftindustrie:

Jan Läkamp

Motive

Harold Bussing

KONE

Namens werknemersorganisaties in de liftindustrie:

Silvia Kaas

FNV

CENTRAAL COLLEGE VAN DESKUNDIGEN LIFTEN

In 2020 zitten in het Centraal College van Deskundigen Liften (CCvDL) de volgende leden:

Voorzitter: C.K. Pasmooij
Secretaris: P.E. Uilenbroek

Namens eigenaren/beheerders van liften:

Ch. Rentier	DVB
R. Jongejan	Schiphol
H.M. van Heijst	UvL
Vacature	

Namens werkgevers in de liftindustrie (producenten):

M. Hendriksen	DLR
R.A. van Seters	KONE
J.P.F. Lakeman	Lakeman liften
J.J. Vreeken	Atollo Project

Namens werknemersorganisaties in de liftindustrie:

A.P. de Ridder	CNV
T.R. Wezepoel	FNV
A.J. Lucke	FNV
Vacature	CNV

Namens CBI's:

B. Huisman	Aboma
W.G. Kasteleijn	Liftinstituut
J. Jansen	Veturo
R.P.W.I. Baetsen	TÜV Nederland

LIJST MET AFKORTINGEN

BA:	Bindend advies
CBI:	Conformiteitsbeoordelingsinstantie
CCvDL:	Centraal College van Deskundigen Liften
CNV:	Christelijk Nationaal Vakverbond (Metaal)
FNV:	Federatie Nederlandse Vakbeweging (Metaal)
LA:	Lift Advies
NLB:	Nederlandse Lifttechnische Bedrijven
RvA:	Raad voor Accreditatie
SI:	Schema Interpretatie
SZW:	Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VLR:	Nederlandse Vereniging voor Lift- en Roltraptechniek

COLOFON

Stichting Beheer Certificatie Liften
www.sbcl.nl

Secretariaat
Postbus 154
3990 DD Houten
Tel. 030 – 290 16 25
info@sbcl.nl
KvK Utrecht 30179645

Redactie
IVRM Reputatie

Vormgeving
IVRM Reputatie